

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LÝ VĂN THẮNG

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO THEO
TIÊU CHÍ NGHÈO ĐA CHIỀU ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO
DÂN TỘC THIỂU SỐ TẠI HUYỆN ĐỊNH HÓA,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

LÝ VĂN THẮNG

**GIẢI PHÁP GIẢM NGHÈO THEO
TIÊU CHÍ NGHÈO ĐA CHIỀU ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO
DÂN TỘC THIỂU SỐ TẠI HUYỆN ĐỊNH HÓA,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 8.62.01.15**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐINH NGỌC LAN

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, số liệu và kết quả nghiên cứu trong đề tài: *“Giải pháp giảm nghèo theo tiêu chí nghèo đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên”* là trung thực và chưa hề được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng, mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn này đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả

Lý Văn Thắng

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên cho phép tôi được trân trọng cảm ơn tới các thầy, cô giáo trong Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, Khoa Kinh tế và Phát triển nông thôn, các thầy, cô giáo Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập và hoàn thành luận văn tốt nghiệp.

Tôi xin chân thành cảm ơn UBND huyện Định Hóa, phòng Nông nghiệp huyện Định Hóa, phòng Lao động TBXH huyện Định Hóa, UBND các xã, thị trấn, cán bộ phụ trách công tác giảm nghèo huyện, xã và các hộ gia đình được tiến hành điều tra, khảo sát đã giúp đỡ tôi trong việc cung cấp số liệu, trong quá trình điều tra, khảo sát tại địa phương để tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp của mình.

Cuối cùng tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc nhất tới PGS.TS. Đinh Ngọc Lan đã tận tình hướng dẫn và chỉ bảo tôi trong suốt thời gian tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2019

Tác giả

Lý Văn Thắng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	3
Chương 1. CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI.....	4
1.1. Cơ sở lý luận về giảm nghèo đa chiều theo tiêu chí nghèo đa chiều.....	4
1.1.1. Lý luận về nghèo	4
1.1.2. Lý luận về nghèo đa chiều	11
1.1.3. Lý luận về giảm nghèo đa chiều	20
1.2. Cơ sở thực tiễn về giảm nghèo đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số theo tiêu chí nghèo đa chiều	23
1.2.1. Kinh nghiệm giảm nghèo đa chiều trên thế giới.....	24
1.2.2. Kinh nghiệm giảm nghèo đối với đồng bào dân tộc thiểu số ở một số địa phương của Việt Nam.....	27
1.2.3. Bài học kinh nghiệm giảm nghèo đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số cho huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	29

Chương 2. ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	30
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	30
2.1.1. Điều kiện tự nhiên	30
2.1.2. Các nguồn tài nguyên.....	32
2.1.3. Điều kiện kinh tế - xã hội	37
2.2. Nội dung nghiên cứu	45
2.3. Phương pháp nghiên cứu	45
2.3.1. Phương pháp thu thập tài liệu	45
2.3.2. Phương pháp phân tích và xử lý số liệu	47
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	48
2.4.1. Nhóm chỉ tiêu phản ánh hiện trạng và đặc điểm của hộ nghèo	48
2.4.2. Nhóm chỉ tiêu phản ánh về thực trạng nghèo	48
2.4.3. Chỉ tiêu phản ánh thực hiện chính sách giảm nghèo đối với đồng bào dân tộc thiểu số.....	49
Chương 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	50
3.1. Thực trạng công tác giảm nghèo tại huyện Định Hóa	50
3.1.1. Khái quát các chương trình giảm nghèo tại huyện Định Hóa giai đoạn 2016 - 2018.....	50
3.1.2. Kết quả giảm nghèo đối với đồng bào dân tộc thiểu số của huyện Định Hóa giai đoạn 2016-2018.....	54
3.2. Thực trạng nghèo của các hộ điều tra	56
3.2.1. Thực trạng công tác giảm nghèo tại các xã, thị trấn nghiên cứu	56
3.2.2. Đặc điểm chung của nhóm hộ nghiên cứu.....	58
3.2.3. Thực trạng nghèo của nhóm hộ điều tra	59
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến giảm nghèo theo tiêu chí nghèo đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên	66
3.3.1. Các yếu tố nội tại.....	66
3.3.2. Các yếu tố bên ngoài	70

3.4. Nguyên nhân ảnh hưởng đến nghèo đa chiều của các hộ dân tộc thiểu số.....	75
3.4.1. Nguyên nhân khách quan.....	75
3.4.2. Nguyên nhân chủ quan.....	75
3.4.3. Nguyên nhân cụ thể đối với các dịch vụ xã hội cơ bản bị thiếu hụt.....	76
3.5. Giải pháp giảm nghèo theo tiêu chí tiếp cận đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	78
3.5.1. Mục tiêu giảm nghèo đa chiều theo tiêu chí tiếp cận đa chiều.....	78
3.5.2. Các giải pháp giảm nghèo theo tiêu chí tiếp cận đa chiều đối với đồng bào dân tộc thiểu số tại huyện Định Hóa, tỉnh Thái Nguyên.....	79
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	86

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BQ	:	Bình quân
CC	:	Cơ cấu
CNH-HĐH	:	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
ĐBK	:	Đặc biệt khó khăn
DFID	:	Bộ Phát triển Quốc tế - Vương Quốc Anh
DTTS	:	Dân tộc thiểu số
ĐVT	:	Đơn vị tính
GDP	:	Thu nhập bình quân đầu người
ILO	:	Tổ chức lao động quốc tế
KH	:	Kế hoạch
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
KV	:	Khu vực
LĐT&XH	:	Lao động Thương binh và xã hội
MTQ	:	Mặt trận Tổ quốc
NHCSXH	:	Ngân hàng Chính sách xã hội
NLN	:	Nông lâm nghiệp
NN	:	Nông nghiệp
NSTW	:	Ngân sách Trung ương
NTM	:	Nông thôn mới
SL	:	Số lượng
SLA	:	Cách tiếp cận Sinh kế bền vững
TH&THCS	:	Tiểu học và Trung học cơ sở
TL	:	Tỉnh lộ
TM	:	Thương mại
TS	:	Thiểu số
TT	:	Thị trấn
TTCN	:	Tiểu thủ công nghiệp
UBND	:	Ủy ban nhân dân
WB	:	Ngân hàng thế giới

XĐGN : Xóa đói giảm nghèo
DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1.	Quy định về chuẩn nghèo đói theo thu nhập	8
Bảng 1.2.	Các tiêu chí sử dụng đo lường trong MPI	16
Bảng 2.1.	Hiện trạng sử dụng đất năm 2018.....	35
Bảng 2.2.	Giá trị sản xuất, cơ cấu ngành kinh tế huyện Định Hóa.....	41
Bảng 2.3.	Dân số trung bình phân theo giới tính và phân theo thành thị, nông thôn	43
Bảng 2.4.	Tình hình nhân khẩu lao động huyện Định Hóa qua 3 năm 2016 - 2018	44
Bảng 2.5.	Phân bố mẫu điều tra.....	47
Bảng 3.1.	Tổng hợp hộ nghèo, hộ cận nghèo dân tộc thiểu số của huyện Định Hóa giai đoạn 2016 - 2018.....	55
Bảng 3.2.	Thực trạng giảm nghèo dân tộc thiểu số tại 4 xã, thị trấn điều tra năm 2016 - 2018	56
Bảng 3.3.	Tình hình chung của nhóm hộ điều tra.....	58
Bảng 3.4.	Chỉ tiêu về lao động và nhân khẩu và trình độ học vấn của hộ nghèo dân tộc thiểu số	59
Bảng 3.5.	Thực trạng nghèo dân tộc thiểu số của nhóm hộ nghiên cứu...	60
Bảng 3.6.	Tình hình thu nhập của các hộ điều tra.....	60
Bảng 3.7.	Thực trạng tiêu chí giáo dục	61
Bảng 3.8.	Thực trạng thiếu hụt tiêu chí y tế.....	62
Bảng 3.9.	Thực trạng thiếu hụt tiêu chí nhà ở.....	63
Bảng 3.10.	Nguyên nhân thiếu hụt tiêu chí nhà ở.....	63
Bảng 3.11.	Thực trạng thiếu hụt tiêu chí điều kiện sống	64
Bảng 3.12.	Nguyên nhân thiếu hụt tiêu chí điều kiện sống	65

Bảng 3.13.	Thực trạng thiếu hụt tiêu chí tiếp cận thông tin.....	65
Bảng 3.14.	Thực trạng thu nhập từ sản xuất Nông - Lâm nghiệp của các hộ điều tra năm 2018	66
Bảng 3.15.	Vốn sản xuất bình quân của nông hộ.....	67
Bảng 3.16.	Trình độ học vấn của chủ hộ của các hộ dân tộc thiểu số	68
Bảng 3.17.	Phân bổ đất đai của hộ nghèo dân tộc thiểu số điều tra năm 2018	70
Bảng 3.18.	Đánh giá của hộ điều tra về nguyên nhân nghèo	76